

REDATELJ
GORAN
GOLOVKO O
PREDSTAVI
PREMA
'PASJIM
NOVELETAMA'
U GKL-u

NIJE PAS BEŠTIJA

GORAN GOLOVKO
I PAS ŠARKO;
SPLITSKA PASJA
PRIČA ZA ODRASLE

Komad pun lajanja o svemu što je Šarko bio Smoji: drug, kumpanjo i sugovornik

➔ Neki motivi se, naravno, ponavljaju ili variraju, a Marina Vujčić odabrala je satirične momente koji su i danas aktualni. Mislim da je majstorski iskoristila mogućnost da u predstavi pas progovori, kaže nam redatelj Golovko

JAKOV PRKIĆ/CROPIX

U Gradskom kazalištu lutaka Split priprema se lutkarska predstava za odrasle "Nije pas beštija", temeljena na tekstovima Miljenka Smoje, kasnije sabranima u zbirci "Pasje novelete".

Redatelj je Goran Golovko, a glavni junak predstave je Šarko, Smojin pas i puno više od toga – njegov drug, kumpanjo i sugovornik. Predstava je bila planirana na

Jedna od tema su bivši komunisti koji su postali gorljivi katolici, zagovaraju pripadajući moral, a žive drugačije od onoga što svjedoče

Smojin rođendan, 14. veljače, ali kako ansambl nije ostao pošteđen od raznih virusa, odigrat će se u utorak, 20. veljače u 20 sati.

Autorica dramatizacije, dramaturginja predstave i autorica stihova za songove je Marina Vujčić, a o njenom radu Golovko kaže:

– Trebalo je prvo načiniti izbor iz gomile materijala: ne samo "Pasjih noveleta" nego i iz raznih drugih njegovih kolumni. Neki motivi se, naravno, ponavljaju ili variraju, a Marina Vujčić odabrala je satirične momente koji su i danas aktualni. Mislim da je majstorski iskoristila mogućnost da u predstavi pas progovori. On promatra stvarnost iz svoje pasje perspektive i obraća nam se u prvom licu. Tekstovi o Šarku nastali su većinom ranih devedesetih, a pas je čak i oštiji od Smoje u opservacijama nove hrvatske stvarnosti. Međutim, ipak je to u prvom redu djelo o ljubavi čovjeka i životinje koja je bezuvjetna u davzanju i primanju. Šarko i Smoje imaju topao odnos pun razumijevanja, pri-

vrženosti i shvaćanja potreba onoga drugoga. Pas ima 16 godina – po nekim računima to je 106 ljudskih – a Smoje 70. Po pitanju seksualnosti, obojica su svjesni raskoraka između želja i mogućnosti, a Smoje se nimalo ne libi nazvati stvari pravim imenom, kaže redatelj.

Beštimanje naglas

Od ostalih likova, tu je, naravno, Smojina supruga Lepa, Feda Klarić i njegova Branka koja je Šarka čuvala i nakon Smojine smrti, potom likar kao važna osoba u životu svakoga tko je zasao u treću životnu dob i drugi prijatelji. Bit će i "masovnih" prizora koji uključuju ljetni susur, procesiju, ali i jedan sprovod. Naravno – onako kako te slike vidi Šarko.

– Trebalo je pronaći najatraktivniji način za ove prizore u lutkarskom teatru: ljude publika vidi onako kako ih vidi pas, a scenografkinja i kreatorica lutaka Vesna Balabanić načinila je tri varijante Šarka. Jedna je lutka rjevalica koja se navlači na ruku,

Tu je i tema hedonizma. Nije u pitanju samo jelo i piće, pa ni tjelesna ljubav nego uživanje u životu općenito, u činjenici da si živ, da hodaš, da susrećeš zanimljive ljude

druga je kombinacija lutke na krutim vodilicama i marionete, a treća je osmišljena u tehnici crnog teatra gdje Šarka animira pet osoba. Pojaviti će se još jedan životinjski lik, kucica Pupa. Nju smo prikazali u liku maltezerice, premda je prava Pupa bila druge pasmine. Ali dugodlaka lutka mnogo je efektivnija za izvedbu, navodi redatelj i napominje: – Koliko god ovi likovi bili dječji atraktivni – a jesu, uvjertili smo se po reakcijama nekolicine djece koja se zatekla na probama – ovo nije predstava za djecu. Namijenjena je odraslima i večernjoj sceni. Teme i rječnik predstave su za starije, a splitski lutkari guštaju:

Smoje kao da anticipira metastazirajući turizam koji nas je danas zahvatio, ali ipak, ni on nije mogao pretpostaviti kako će grad zbog toga ostati bez svojih stanara

kažu, evo prvi put na ovoj sceni možemo naglas beštimiti. Simpatični mješanac Šarko toliko je uvjerljiv da se s njim za vrijeme proba "posvađao" pravi pas jednog kazališnog tehničara. Životinja je bila zbuñena, pokušala je komunicirati s lutkom koja hoda, striže usima i otvara njušku, a kada bi se približila ne bi osjetila peći miris, pa je bilo mnogo lajanja i smijeha. Teme u predstavi, navodi dalje Golovko, različite su, a sve su garnirane njegovim pitkim humorom i sjajnim opservacijama.

– Jedna od tema su bivši komunisti koji su postali gorljivi katolici, zagovaraju pripadajući moral, a žive drugačije od onoga što svjedoče. Potom, tu je tema hedonizma. Nije u pitanju samo jelo i piće, pa ni tjelesna ljubav nego uživanje u životu općenito, u činjenici da si živ, da hodaš, da susrećeš neke interesantne ljude otvorenog duha s kojima možeš razmijeniti koju misao, dvi-tri beside.

Opraštanje od života

One ne moraju biti čak ni pametne ako su od srca... A sama tjelesnost u poznoj dobi može biti kompenzirana nekim drugim iskustvima, privrženosti, prijateljstvom pa i samom prirodom koja nas okružuje. Dakako, prisutna je svijest o tome da se tijelo gasi, da odlazimo i da ćemo mjeriti kvalitetu proživljenog količinom duhovnosti i spoznaje koju smo uspjeli apsorbirati tijekom našeg trajanja. Javlja se i tema turizma. Smoje kao da anticipira metastazirajući turizam koji nas je danas zahvatio, ali mislim, ipak, da ni on nije mogao pretpo-

staviti kako će grad zbog toga ostati bez svojih stanara; napokon, slijedi i opraštanje od života – i ljudskog i pasjeg – pojasnio je Golovko, koji je do sada režirao četiri lutkarske predstave.

Hvali glumce GKL-a upravo stoga što je u njihovom poslu timski rad najvažniji. Valjda su stoga i odabrali profesiju u kojoj nema guranja u prvi plan nego je posao mahom usmjeren na objekt kojemu treba udahnuti dušu. Svojim studentima često preporučuje, ako mogu, da sudjeluju barem u jednoj lutkarskoj predstavi. Jer će tu odlično osjetiti pravu kolegijalnost i podršku koje izvođači pružaju jedni drugima.

Goran Golovko navodi kako je zadovoljan zbog otvaranja lutkarske scene odraslima, volio bi da ta praksa zaživi, jer je kod nas jako rijetka. U svijetu, navodi, mnogo je besica. Održavaju se predstave s tradicionalnim tehnikama, London ima festival mime, u Bugarskoj u gradu Stara Zagora se održava svjetski festival lutkarskog teatra za odrasle, a na Broadwayu su predstave "Ratni konj" ili "Charlie i tvornica čokolade" veliki hitovi.

Splitska pasja priča za odrasle bit će premešana s čak 36 glazbenih brojeva, uz ambijentalnu glazbenu podlogu. Glazbu koja ima i dramaturšku funkciju potpisuju Jakov Salečić i Frane Dulio, kostimograf je Mladen Radovniković, suradnica za scenski pokret Anja Ostojić, oblikovatelj svjetla Lucijan Roki, a oblikovatelj tona Franko Perić.

Šarku, Smoji i njihovom društvu život će udahnuti glumci Alin Antunović, Andrea Majica, Ivan Medić, Branimir Rakić i Sanja Vidan. ●

Tekstovi o Šarku većinom su iz ranih '90-ih, a pas je čak i oštiji od Smoje u opservacijama nove hrvatske zbilje. Ipak, to je u prvom redu djelo o ljubavi čovjeka i životinje

